

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(повне найменування вищого навчального закладу)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої
освіти з науково-
педагогічної роботи
доц. Ходоровський В.М.

“30” серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРОПЕДЕВТИЧНА ПЕДІАТРІЯ»

підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні
галузі знань – **22 «Охорона здоров'я»**
спеціальності (напряму) – **222 «Медицина»**
факультет – **медичний**
кафедра – **педіатрії, неонатології та перинатальної**
медицини
курс навчання – **III**

2024 рік

Робоча навчальна програма з пропедевтичної педіатрії для студентів спеціальності (напрямку) 222 «Медицина» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 222 Медицина (2024 р.), навчального плану, освітньо-професійної програми вищої освіти підготовки фахівців у Буковинському державному медичному університеті (2024 р.).

Розробники:

Нечитайло Ю.М., завідувач кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини, д.мед.н., професор;

Безрук В.В., професор закладу вищої освіти кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини, д.мед.н., професор.

Робоча навчальна програма схвалена на засіданні кафедри педіатрії, неонатології та перинатальної медицини 27 березня 2024 року (протокол № 13).

**Завідувач кафедри педіатрії,
неонатології та перинатальної
медицини,
д.мед.н., професор**

Ю.М.Нечитайло

Робоча навчальна програма схвалена предметною методичною комісією з педіатричних дисциплін, акушерства та гінекології 04 червня 2024 року (протокол №5).

**Голова предметної методичної
комісії, д.мед.н., професор**

О.В.Кравченко

ВСТУП

Робоча навчальна програма з дисципліни «Пропедевтична педіатрія» розроблена на підставі наскрізної програми з дисципліни «Педіатрія» (К., 2016) для студентів спеціальності (напряму) 222 «Медицина» відповідно до Стандарту вищої освіти (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня, галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 222 Медицина, навчального плану та освітньо-професійної програми вищої освіти підготовки фахівців у Буковинському державному медичному університеті та наскрізної навчальної програми «Профілактика ВІЛ-інфікування, попередження передачі ВІЛ від матері до дитини, діагностика, лікування ВІЛ-інфікованих та соціально-психологічна підтримка людей, що живуть з ВІЛ» (Київ, 19.11.09р.).

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Пропедевтична педіатрія – галузь педіатрії. Пропедевтика (*введення*) педіатрії вивчає основні закономірності розвитку та вікові особливості функцій дитячого організму (в т.ч. фізичний та психомоторний розвиток дітей різного віку); дає основні навички клінічного обстеження та інструментального дослідження різних органів та систем у здорових і хворих дітей; навички організації раціонального харчування дітей.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування вихідного рівня знань студентів, необхідного для успішного вивчення подальших дисциплін, є базовою дисципліною для блоку педіатричних клінічних дисциплін, що забезпечують професійно-практичну підготовку фахівців із спеціальності (напряму) 222 «Медицина», галузь знань 22 «Охорона здоров'я».

Завдання: оволодіти проведенням суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта (огляд, пальпацію, перкусію, аускультацию органів та систем дітей різних вікових груп); складати план додаткового обстеження при різних захворюваннях; оцінювати результати досліджень (лабораторних та інструментальних); оцінювати стан здоров'я пацієнта; знати чинні накази МОЗ України; вікові середні значення результатів основних лабораторних і інструментальних методів дослідження; провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку; вікові середні значення показників фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп та принципи раціонального вигодовування та харчування здорових дітей різного віку; морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації у клініці дитячих хвороб; правила організації режиму і догляду за здоровими і хворими дітьми; перелік необхідних медичних маніпуляцій, вікові анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму; дотримуватися правил техніки безпеки і охорони праці в галузі.

Предмет: анатомо-функціональні особливості організму дітей різних вікових груп, семіотика та основні синдроми ураження різних органів та систем, додаткові методи дослідження різних органів та систем дітей різних вікових груп. Оволодіння навичками системного підходу до клінічного обстеження здорової дитини та пацієнтів педіатричного профілю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтична педіатрія» студент повинен:

Знати:

- вікові середні значення результатів основних лабораторних і інструментальних методів дослідження,
- провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку,
- вікові середні значення показників фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп та принципи раціонального вигодовування та харчування здорових дітей різного віку,

- морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації у клініці дитячих хвороб,
- правила організації режиму і догляду за здоровими і хворими дітьми; перелік необхідних медичних маніпуляцій,
- вікові анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму,
- методику опитування і фізикального обстеження дитини у клініці дитячих хвороб.

Вміти:

- Аналізувати результати основних лабораторних і інструментальних методів дослідження,
- Визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку,
- Визначати фізичний та нервово-психічний розвиток дітей різних вікових груп та використовувати принципи раціонального вигодовування та харчування здорових дітей різного віку,
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячих хвороб,
- Демонструвати володіння навичками організації режиму і догляду за здоровими і хворими дітьми, виконувати необхідні медичні маніпуляції,
- Інтерпретувати і враховувати в клінічній практиці вікові анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму,
- Проводити опитування і фізикальне обстеження дитини та аналізувати їх результати у клініці дитячих хвороб.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

Загальні компетентності

- ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4.** Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7.** Здатність працювати в команді.
- ЗК 8.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою.
- ЗК 10.** Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
- ЗК 11.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 12.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13.** Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК 14.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

Список 1 (синдроми та симптоми)

1. аменорея	22. гепатомегалія та гепатолієнальний синдром
2. акромегалія	23. головний біль
3. анемічний синдром	24. дизурія
4. анурія та олігурія	25. дисменорея
5. артеріальна гіпертензія	26. диспепсія
6. артеріальна гіпотензія	27. дисфагія
7. біль в грудній клітці	28. діарея
8. біль в животі	29. жовтяниця
9. біль в кінцівках та спині	30. задишка
10. біль в промежині	31. асфіксія
11. біль у горлі	32. закреп
12. блювання	33. запаморочення
13. бронхообструктивний синдром	34. затримка росту дитини
14. бульбарний синдром	35. кардіомегалія
15. випіт у плевральну порожнину	36. кашель
16. галюцинаторно-параноїдальний синдром	37. кишкова непрохідність
17. гарячка	38. кома
18. геморагічний синдром	
19. гіпоглікемія	
20. гіперглікемія	
21. екзантема, енантема	

39. кровотеча зовнішня
40. кровотеча внутрішня
41. кровохаркання
42. лакторея
43. лімфаденопатія
44. менінгеальний синдром
45. маткова кровотеча
46. набряковий синдром
47. ожиріння (+маса тіла)
48. парези, паралічі
49. передчасний статевий розвиток
50. переломи трубчастих костей
51. пневмоторакс напружений
(закритий)
52. пневмоторакс
ненапружений
(відкритий)
53. пневмоторакс клапаний
54. поліурія
55. портальна гіпертензія
56. порушення мови (афазія)
57. порушення серцевого
ритму та провідності
58. раптова зупинка серця
59. розлади свідомості
60. свербіж шкіри
61. сечовий синдром
62. синдром деменції
63. синдром дегідратації
64. синдром недостатності травлення
65. спрага
66. стридор
67. суглобовий синдром
68. судоми
69. схуднення
70. ціаноз
71. часткова або повна втрата зору
72. часткова або повна втрата слуху
73. шлунково-кишкова кровотеча

Список 2 (захворювання)

I) Хвороби крові та кровотворних органів, порушення з залученням імунного механізму

1. анемії
2. гемолітична хвороба новонароджених
3. гемофілія
4. лейкемії
5. лімфоми
6. природжені (хвороба Брутона, синдром Віскота – Олдріджа) та набуті імунодефіцитні стани
7. сепсис новонароджених
8. сепсис хірургічний
9. ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура
10. хронічні променеві ураження

II) Розлади психіки та поведінки:

11. біполярний афективний розлад
12. гострий психоз в т.ч. алкогольний делірій
13. епілепсія
14. невротичні розлади
15. розлади особистості
16. шизофренія

III) Хвороби нервової системи

17. внутрішньочерепна травма
18. менінгіти, енцефаліти
19. мігрень та інші види головного болю
20. перинатальна енцефалопатія
21. порушення вегетативної нервової системи
22. порушення мозкового кровообігу
23. вертеброгенні захворювання нервової системи, нейропатії та полінейропатії
24. розсіяний склероз
25. хронічні професійні ураження (вібраційна хвороба, професійні дискінезії)
26. інсульти (ішемічний, геморагічний)

Хвороби ока

27. блефарит
28. глаукома
29. кон'юнктивіт
30. стороннє тіло органу зору
31. травми органу зору
32. ретинопатії
33. екзофтальм

Хвороби горла, вуха, носа

34. ларингіти
35. отити
36. перитонзиллярний абсцес
37. синусити
38. тонзиліти
39. травми горла, вуха, носа

IV) Хвороби серцево-судинної системи:

40. аневризми аорти
41. атеросклероз
42. варикозне розширення вен нижніх кінцівок
43. вроджені вади серця
44. вторинна артеріальна гіпертензія
45. гостра оклюзія магістральних і периферичних артерій;
46. ендокардити
47. есенціальна та вторинна артеріальна гіпертензія
48. ішемічна хвороба серця
49. кардити
50. кардіоміопатії
51. легеневе серце
52. набуті вади серця
53. облітеруючий ендартеріт
54. перикардити
55. порушення серцевого ритму та провідності
56. серцева недостатність
57. травми серця та кровоносних судин
58. тромбоемболія легеневої артерії
59. флебіт, тромбофлебіт

V) Хвороби органів дихання та середостіння:

60. асфіксія
61. бронхіальна астма
62. бронхіти
63. бронхоектатична хвороба
64. бронхо-легенева дисплазія
65. вроджені вади розвитку органів дихання
66. гострий респіраторний дистрес-синдром
67. дихальна недостатність
68. інфекційно-деструктивні захворювання легень
69. легенева недостатність
70. медіастиніти
71. муковісцидоз
72. новоутворення легень та середостіння
73. плеврити
74. пневмоконіози

75. пневмонії
76. пневмоторакс
77. респіраторний дистрес-синдром тапневмонії новонароджених
78. стороннє тіло в дихальних шляхах
79. травми грудної клітки (поверхнева, відкрита)
80. хронічне обструктивне захворювання легенів

VI) Хвороби органів травлення:

81. випадіння прямої кишки
82. виразкова хвороба
83. вроджені вади розвитку органів травлення
84. гастроезофагеальна рефлюксна хвороба, езофагіти
85. гастрити, дуоденіти
86. гострі та хронічні гепатити
87. гостра непрохідність кишечника
88. гострий та хронічний апендицит
89. гострий та хронічний панкреатит
90. доброякісні захворювання стравоходу
91. ентерити, коліти
92. запальні захворювання прямої кишки та перианальної області
93. защемлені і незащемлені киля живота
94. новоутворення стравоходу, шлунку, товстої кишки, печінки та підшлункової залози
95. пептичні виразки шлунка та дванадцятипалої кишки
96. перитоніт
97. перфорація порожнистого органу
98. печінкова недостатність
99. синдром мальабсорбції
100. стеноз пілоруса шлунка
101. травми живота (поверхнева, відкрита)
102. функціональні гастроінтестинальні розлади
103. хвороби оперованого шлунку
104. холецистити, холангіти, жовчнокам'яна хвороба, холедохолітіаз
105. цирози печінки
106. шлунково-кишкова кровотеча

VII) Хвороби сечостатевої системи:

107. амілоїдоз нирок
108. баланіт, баланопостит
109. вроджені вади розвитку сечової системи
110. гломерулонефрити
111. дисметаболичні нефропатії

112. нефротичний синдром
113. новоутворення нирки, сечових шляхів і передміхурової залози
114. післонефрити
115. простатит
116. сечокам'яна хвороба
117. тубулоінтерстиційний нефрит
118. уретрит
119. хронічна хвороба нирок
120. цистити

VIII) Хвороби шкіри і підшкірної клітковини:

121. алергодерматози (дерматити, токсидермія, екзема)
122. бактеріальні захворювання шкіри та підшкірної клітковини, піодермії
123. гнійно-запальні захворювання пальців та кисті
124. гнійно-запальні захворювання у дітей та новонароджених
125. мікози
126. опіки та обмороження
127. паразитарні захворювання шкіри (короста, вошивість)
128. псоріаз
129. пухирні дерматози
130. специфічна хірургічна інфекція (анаеробна клостридіальна та неклостридіальна)

IX) Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини:

131. анкілозуючий спондилоартрит
132. вроджені та набуті вади розвитку кістково-м'язової системи
133. гостра ревматична лихоманка
134. дерматомиозит та поліміозит
135. новоутворення кістково-м'язової системи
136. остеоартроз
137. остеомієліт
138. подагра
139. політравма
140. реактивні артрити
141. ревматоїдний артрит
142. системна склеродермія
143. системний червоний вовчак
144. системні васкуліти (вузликовий поліартеріт, геморагічний васкуліт, гіперсенситивний васкуліт)

145. типові переломи кісток плеча, передпліччя, кисті, стегна, гомілки, стопи
146. травма тазу
147. травма хребта
148. ушкодження великих суглобів (кульшового, колінного, гомілко-ступневого, ліктьового)
149. хронічна ревматична хвороба
150. ювенільний ревматоїдний артрит

Х) Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин:

151. акромегалія та гіпофізарний гігантизм
152. гіпотиреоз
153. гіпотрофія, білково-енергетична недостатність
154. гіпопітуїтаризм
155. тиреотоксикоз
156. ендемічний зоб
157. нецукровий діабет
158. вузловий зоб, пухлини щитоподібної залози
159. ожиріння
160. вроджена дисфункція кори наднирникових залоз
161. порушення кальцій-фосфорного обміну, обміну вітаміну D
162. генетичні синдроми з ендокринними ускладненнями: синдром Тернера, синдром Рассела-Сільвера, Прадера-Віллі, Ларона тощо)
163. тиреоїдити
164. хвороба та синдром Кушинга
165. хронічна недостатність наднирникових залоз
166. цукровий діабет
167. гіпопаратиреоз
168. гіперпаратиреоз
169. пухлини надниркових залоз
170. органічний (в т.ч. вроджений) гіперінсулінізм
171. нейро-ендокринні пухлини
172. пухлини гіпофіза
173. передчасний статевий розвиток
174. гіпогонадізм
175. крипторхізм
176. порушення диференціювання статі
177. синдром Клайнфельтера
178. нанізм у дитини, що народилась SGA

179. XI) Інфекційні і паразитарні хвороби:

180. бактеріальні харчові отруєння
 181. бешиха
 182. ботулізм
 183. вірусні гепатити
 184. вітряна віспа
 185. вроджені інфекції новонародженого
 186. гельмінтози
 187. герпесвірусні хвороби
 188. грип та інші гострі респіраторні вірусні інфекції
 189. дифтерія
 190. інфекційний мононуклеоз
 191. кандидози
 192. кашлюк
 193. кишкові бактеріальні інфекції
 194. кишкові вірусні інфекції
 195. кір
 196. кліщовий вірусний енцефаліт
 197. краснуха
 198. лептоспіроз
 199. малярія
 200. менінгококова інфекція
 201. особливо небезпечні вірусні інфекції
 202. паротитна інфекція
 203. поліомієліт
 204. правець
 205. протозойні інфекції
 206. рикетсиоз
 207. сибірка
 208. сказ
 209. скарлатина
 210. туберкульоз різної локалізації
 211. хвороба Лайма
 212. хвороба, зумовлена вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)
 213. хламідійні інфекції
 214. холера
 215. чума
- інфекційні хвороби, що передаються переважно статевим шляхом:**
216. гонококова інфекція
 217. сифіліс
- XII) Хвороби жіночої репродуктивної системи патології вагітності:**
218. багатоплідна вагітність
 219. блювання вагітних
 220. вагітність при екстрагенітальній патології
 221. дистрес плоду при вагітності
 222. затримка росту плода

223. імунний конфлікт при вагітності
224. міхурцевий занесок
225. передлежання плаценти
226. передчасне відшарування плаценти
227. передчасні пологи та переносена вагітність
228. позаматкова вагітність
229. прееклампсія та еклампсія
230. самовільний аборт
патологія пологів та післяпологового періоду:
231. аномалії пологової діяльності
232. аномалії тазу, у т.ч. клінічно вузький таз
233. дистрес плоду під час пологів
234. кровотеча пологова та післяпологова
235. неправильні положення та передлежання плода
236. післяпологові септичні захворювання
237. травми матки і пологових шляхів
гінекологічні захворювання:
238. аномальні маткові кровотечі
239. апоплексія яєчника
240. непліддя
241. вроджені вади розвитку жіночих статевих органів
242. доброякісна дисплазія молочних залоз
243. доброякісні та передракові новоутворення жіночих статевих органів
244. ендометріоз
245. запальні захворювання жіночих статевих органів
246. злоякісні новоутворення жіночих статевих органів
247. мастит
248. новоутворення молочної залози

Список 4 (лабораторні та інструментальні дослідження)

- аналіз
- плевральної рідини
- аналіз асцитичної рідини
- аналіз синовіальної рідини
- аналіз сечі за Зимницьким
- аналіз сечі за Нечипоренком
- активність альфа-амілази у крові та сечі, фекальна еластаза 1
- протеїни крові та їх фракції, С-реактивний протеїн
- глюкоза крові, глікозильований гемоглобін,
- пероральний тест толерантності до глюкози
- ліпіди та ліпопротеїни крові та їх фракції
- гормони крові
- феритин, залізо та мідь сироватки крові
- креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клубочкової фільтрації
- електроліти крові
- амінотрансферази крові
- загальний білірубін крові та його фракції
- коагулограма
- сечова кислота крові
- лужна фосфатаза крові
- гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів
- гістоморфологічне дослідження біоптату паренхіматозних органів
- гістоморфологічне дослідження біоптату слизових оболонок
- гістоморфологічне дослідження біоптату м'язів та шкіри
- гістоморфологічне дослідження плаценти
- дослідження внутрішнього середовища приміщень (показників мікроклімату, природного та штучного освітлення, бактеріологічного та хімічного забруднення повітря).
- дослідження функції зовнішнього дихання
- стандартна ЕКГ (у 12 відведеннях)
- ендоскопічне дослідження бронхів
- ендоскопічне дослідження травного тракту
- ехокардіографія та доплерографія
- загальний аналіз калу
- загальний аналіз крові
- загальний аналіз сечі
- цукор і ацетон в сечі
- загальний аналіз спинномозкової рідини
- загальний аналіз стернального пунктату
- загальний аналіз харкотиння
- загальний імунологічний профіль крові
- серологічні реакції при інфекційних хворобах
- експрес-тести на вірусні захворювання
- ампліфікаційні методи при інфекційних хворобах (ПЛР, ЛЛР)
- серологічні реакції при аутоімунних захворюваннях
- хімічні та бактеріологічні дослідження зовнішнього середовища людини (атмосферного повітря, водойм, ґрунту).
- мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
- вимірювання випромінювань (звукового, вібраційного, іонізуючого), індивідуальна радіометрія.
- методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози
- рентгеноконтрастна ангіографія
- методи інструментальної візуалізації органів черевної порожнини
- методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини
- методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи
- методи інструментальної візуалізації плода
- методи інструментальної візуалізації черепа, хребта, спинного мозку, кісток та суглобів
- методи інструментальної візуалізації грудної залози
- туберкулінодіагностика
- багатомоментне фракційне дослідження жовчі та рН-метрія шлунку та стравоходу
- хімічне, органолептичне, бактеріологічне дослідження продуктів харчування та питної води
- цитологічне дослідження з шийки матки
- вимірювання ергономічних показників важкості та напруженості праці.

Список 5 (медичні маніпуляції)

1. виконувати непрямий масаж серця
2. виконувати штучне дихання
3. проводити дефібриляцію за допомогою ручного автоматичного дефібрилятора-кардіовертера
4. проводити реєстрацію стандартної ЕКГ в 12 відведеннях
5. здійснювати тимчасову зупинку зовнішньої кровотечі
6. здійснювати первинну хірургічну обробку рани, перев'язку, зняття шкірних швів, в т.ч. у польових умовах
7. накладати кровоспинні турнікети і використовувати кровоспинні засоби, в т.ч. у польових умовах
8. встановлювати назогастральний та орогастральний зонд
9. проводити транспортну іммобілізацію
10. проводити введення лікарських речовин (внутрішньовенне струминне та крапельне, внутрішньокісткове), в т.ч. у польових умовах
11. забезпечувати периферичний венозний доступ
12. вимірювати артеріальний тиск
13. відновлювати прохідність дихальних шляхів
14. проводити катетеризацію сечового міхура м'яким зондом
15. проводити передню тампонаду носа
16. здійснювати клінічне обстеження органу зору та ЛОР-органів
17. виконувати техніку контакту новонародженого «шкіра до шкіри» і раннього прикладання до грудей
18. здійснювати пальцеве дослідження прямої кишки та за допомогою ректального дзеркала
19. здійснювати пальцеве дослідження простати
20. здійснювати клінічне обстеження молочних залоз
21. виконувати плевральну пункцію
22. виконувати пункцію черевної порожнини через заднє склепіння
23. визначати групи крові, резус-належність
24. переливати компоненти крові й кровозамінники
25. виконувати бімануальне дослідження та обстеження жінки в дзеркалах
26. проводити пельвіометрію;
27. здійснювати зовнішнє (прийоми Леопольда) та внутрішнє акушерське дослідження;
28. здійснювати аускультацию плода
29. проводити забір мазків на бактеріоскопічне, бактеріологічне, цитологічне дослідження
30. проводити пальпацію щитоподібної залози
31. проводити огляд й оцінювання зовнішніх статевих органів хлопчиків
32. оцінювати стан статевого розвитку дітей

МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ

Перелік дисциплін, які є необхідними для вивчення дисципліни
«Пропедевтична педіатрія».

Назви попередніх дисциплін	Отримані навички
1. Анатомія людини. 2. Гістологія. 3. Фізіологія. 4. Біохімія. 5. Медична фізика. 6. Патологічна анатомія. 7. Патологічна фізіологія. 8. Догляд за хворими.	Знати будову та функції різних систем та органів, патологічну анатомію та фізіологію. Знати правила організації режиму і догляду за здоровими і хворими дітьми; Знати вікові середні значення результатів основних лабораторних методів дослідження.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТ ПРОГРАМИ МОДУЛЮ 1

„РОЗВИТОК ДИТИНИ ТА ДИТЯЧА НУТРИЦІОЛОГІЯ”.

Змістовий модуль 1. Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину.

Конкретні цілі:

- Знати місце пропедевтики педіатрії в системі загальної медицини.
- Знати принципи організації лікувально-профілактичної допомоги дітям.
- Знати правила санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів у дитячих лікувально-профілактичних закладах.
- Тракувати критерії здоров'я дитини.
- Аналізувати основні статистичні показники діяльності лікувально-профілактичних закладів.
- Інтерпретувати історичні етапи розвитку педіатрії в Україні.
- Аналізувати особливості різних періодів дитячого віку.

Тема 1. Предмет і місце педіатрії, основні етапи розвитку. Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні.

Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину, її місце в системі загальної медицини. Значення педіатрії для підготовки лікаря. Завдання курсу з пропедевтичної педіатрії. Основні історичні етапи розвитку педіатрії в Україні.

Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Структура дитячих лікувально-профілактичних закладів, особливості організації їх роботи. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів. Госпіталізація хворих до дитячої лікарні і специфіка роботи дитячих відділень. Диспансерне спостереження і реабілітація дітей в умовах поліклініки. Обсяг і форми роботи лікаря-педіатра. Санітарно-освітня робота в педіатричній практиці. Поняття про здоров'я дітей, критерії його оцінки та групи здоров'я. Основні статистичні показники діяльності дитячих лікувально-профілактичних закладів (смертність немовлят, летальність та ін.). Етика і деонтологія в клінічній педіатрії.

Змістовий модуль 2. Періоди дитячого віку.

Конкретні цілі:

Збирати анамнез захворювання і життя

- Оцінювати особливості перебігу періодів дитячого віку у дітей
- Оцінювати загальний стан дитини
- Зробити висновок про стан новонародженої дитини
- Тракувати виявлені зміни у новонародженої дитини на основі знання анатомо-фізіологічних особливостей.
- Оцінювати особливості перебігу періодів дитячого віку у дітей

Тема 2. Періоди дитячого віку.

Періоди дитячого віку. Їх характеристика. Особливості і методика збирання анамнезу у дітей. Методи клінічного об'єктивного обстеження здорових і хворих дітей. Загальний огляд здорових і хворих дітей. Критерії оцінки загального стану хворих дітей. Специфіка обстеження важко хворих дітей з обмеженим прогнозом життя. Особливості використання морально-деонтологічних принципів в контексті невиліковного захворювання.

Тема 3. Особливості періоду новонародженості. Новонароджена дитина. Фізіологічні і перехідні стани в періоді новонародженості. Поняття про зрілість новонародженого. Ознаки недоношеності. Первинний туалет і патронаж новонародженого. Догляд за новонародженим. Особливості методики обстеження новонародженого. Санітарно-гігієнічний режим відділень новонароджених.

Змістовий модуль 3. Фізичний та психомоторний розвиток дітей.

Конкретні цілі:

- Вимірювати основні параметри тіла дитини (масу, зріст, окружності голови, грудей, стегна, голілки, плеча).
- Вираховувати антропометричні індекси.
- Вираховувати належні показники фізичного розвитку за центильними таблицями.
- Оцінювати фізичний розвиток на основі отриманих даних.
- Оцінювати основні критерії та показники психомоторного розвитку дітей різного віку.
- Пояснювати особливості психомоторного розвитку дітей.
- Оцінювати психомоторний розвиток дитини 1-го року життя по місяцям.
- Оцінювати психомоторний розвиток дітей раннього, дошкільного, молодшого та старшого шкільного віку.
- Виявляти в анамнезі чинники, що впливають на зміни в психомоторному розвитку.

Тема 4. Фізичний розвиток дітей та антропометрія. Поняття про фізичний розвиток, його оцінка, значення змін параметрів тіла дитини, як методологія забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці. Антропометрія.

Тема 5. Оцінка фізичного розвитку дітей.

Методи оцінки фізичного розвитку дітей. Семіотика порушень фізичного розвитку дітей. Фізичне виховання.

Тема 6. Психомоторний розвиток дітей.

Поняття про психомоторний розвиток дітей, його особливості в різні періоди дитячого віку. Режим дня для дітей різного віку. Типи вищої нервової діяльності і фазові стани у дітей та їх значення для виховання.

Тема 7. Оцінка психомоторного розвитку дітей. Особливості оцінки нервово-психічного розвитку дітей. Семіотика порушень нервово-психічного розвитку. Елементи психоемоційного виховання дітей раннього віку (розвиток когнітивних функцій, емоцій, естетичне, моральне та ін.).

Змістовий модуль 4. Природне вигодовування немовлят. Основні особливості обміну речовин в дитячому віці.

Конкретні цілі:

1. Знати основні особливості обміну речовин в дитячому віці.
2. Знати особливості витрат енергії у дітей, їх калорійна потреба в залежності від віку дитини.
3. Знати основні особливості термогенезу та терморегуляції у дітей.
4. Оцінювати добовий раціон харчування дитини та провести його корекцію (при потребі).
5. Ознайомитися з хворобами та синдромами порушення обміну речовин у дітей.
6. Збирати анамнез вигодовування дитини грудного віку та оцінювати його.
7. Розрахувати добовий об'єм їжі дитини, залежно від віку.
8. Розрахувати необхідну кількість їжі на одне вигодовування, залежно від віку немовляти.
9. Скласти одноденне меню для дитини грудного віку, що знаходиться на природному вигодовуванні.

Тема 8. Особливості обміну речовин в дитячому віці. Природне вигодовування немовлят.

Основні особливості обміну речовин в дитячому віці. Особливості витрат енергії у дітей, їх калорійна потреба. Термогенез та терморегуляція. Хвороби та синдроми порушення обміну речовин у дітей.

Переваги природного вигодовування немовлят. Значення годування груддю для здоров'я дитини і матері. Природне вигодовування немовлят, як спосіб подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування дитини раннього віку. Кількісний і якісний склад материнського молока. Імунобіологічна роль материнського молока. Труднощі при годуванні груддю.

Профілактика гіпогалакції і маститу. Режим і харчування жінки-годувальниці. Потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Правила і техніка вигодовування материнським молоком.

Тема 9. Природне вигодовування немовлят після введення прикорму.

Прикорм і корекція харчування. Види прикорму, правила та техніка його введення. Потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах, мінеральних речовинах, рідині.

Змістовий модуль 5. Штучне вигодовування немовлят.

Конкретні цілі:

1. Пояснювати визначення штучного вигодовування немовлят, класифікацію молочних сумішей.
2. Збирати анамнез вигодовування дитини грудного віку та оцінювати його.
3. Розрахувати добовий об'єм їжі дитини, що знаходиться на штучному вигодовуванні залежно від віку.
4. Складати одноденне меню для дитини грудного віку, що знаходиться на штучному вигодовуванні.
5. Організувати правильне штучне вигодовування, дати оцінку його ефективності.
6. Проводити корекцію харчування дитині, що знаходиться на штучному вигодовуванні.

Тема 10. Штучне вигодовування немовлят. Штучне вигодовування немовлят після введення прикорму.

Визначення поняття штучного вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят. Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при штучному вигодовуванні. Прикорм і корекція харчування при штучному вигодовуванні.

Змістовий модуль 6. Змішане вигодовування немовлят.

Конкретні цілі:

1. Пояснювати визначення змішаного вигодовування немовлят.
2. Збирати анамнез вигодовування дитини грудного віку та оцінювати його, попередити прогресування гіпогалакції у матері.
3. Розрахувати добовий об'єм їжі та необхідну кількість їжі на одне годування дитині, що знаходиться на змішаному вигодовуванні залежно від віку.
4. Складати одноденне меню для дитини грудного віку, що знаходиться на змішаному вигодовуванні.
5. Організувати правильне змішане вигодовування, інтерпретувати його ефективність.
6. Коректувати харчування дитині, що знаходиться на змішаному вигодовуванні.

Тема 11. Змішане вигодовування немовлят.

Техніка і правила догодовування. Молочні суміші, які застосовуються для догодовування. Схема змішаного вигодовування дітей першого року життя. Прикорм і корекція харчування. Потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при змішаному вигодовуванні.

Змістовий модуль 7. Харчування дітей старших одного року.

Конкретні цілі:

1. Збирати анамнез харчування дитини старшої одного року.
2. Оцінювати відповідність харчування необхідним потребам для повноцінного фізичного та психомоторного розвитку дитини.
3. Складати одноденне меню для здорової дитини старшої одного року з врахуванням потреб в харчових інгредієнтах.
4. Коректувати харчування дитині, старшої одного року.
5. Складати одноденне меню для здорової дитини шкільного віку та підлітка з врахуванням потреб в харчових інгредієнтах.
6. Коректувати харчування дитині шкільного віку та підлітків.
7. Вміти призначати лікувальну дієту (дієтичний стіл) в залежності від наявності патології у обстежених дітей.

Тема 12. Організація та принципи раціонального харчування дітей різних вікових груп старше року. Організація та принципи лікувального харчування у дітей.

Організація та принципи раціонального харчування здорових дітей раннього дитячого та дошкільного віку. Оцінка достатності та збалансованості харчування. Організація та принципи лікувального харчування.

**СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ МОДУЛЮ №1
„РОЗВИТОК ДИТИНИ ТА ДИТЯЧА НУТРИЦІОЛОГІЯ”**

Теми	Лекцій	Практичних	СРС	ІДСР
Змістовий модуль 1. Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину				В модулі непередбачена
Тема 1. Предмет і місце педіатрії, основні етапи розвитку. Організація лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні.	1	2	2	
Змістовий модуль 2. Періоди дитячого віку.				
Тема 2. Періоди дитячого віку. Загальний огляд здорових і хворих дітей. Критерії оцінки загального стану хворих дітей. Специфіка обстеження важко хворих дітей з обмеженим прогнозом життя. Особливості використання морально-деонтологічних принципів в контексті невиліковного захворювання. Тема 3. Особливості періоду новонародженості.	1	4	2	
Змістовий модуль 3. Фізичний та психомоторний розвиток дітей.				
Тема 4. Фізичний розвиток дітей та антропометрія. Тема 5. Оцінка фізичного розвитку дітей. Тема 6. Психомоторний розвиток дітей. Тема 7. Оцінка психомоторного розвитку дітей.	4	8	2	
Змістовий модуль 4. Природне вигодовування немовлят. Основні особливості обміну речовин в дитячому віці				
Тема 8. Особливості обміну речовин в дитячому віці. Природне вигодовування немовлят. Тема 9. Природне вигодовування немовлят після введення прикорму. Особливості корекції харчування.	4	4	2	
Змістовий модуль 5. Штучне вигодовування немовлят.				
Тема 10. Штучне вигодовування немовлят. Штучне вигодовування немовлят після введення прикорму.	1	2	2	
Змістовий модуль 6. Змішане вигодовування немовлят.				

Тема 11. Змішане вигодовування немовлят.	1	2	2
Змістовий модуль 7. Вигодовування дітей старших одного року.			
Тема 12. Організація та принципи раціонального харчування дітей різних вікових груп старше року. Організація та принципи лікувального харчування у дітей.	2	2	2
ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	-	4	2
Усього годин – 58 Усього кредитів – 1,9	14	28	16

Аудиторна робота – 66,7%, СРС – 33,3%

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ МОДУЛЯ 1
„РОЗВИТОК ДИТИНИ ТА ДИТЯЧА НУТРИЦІОЛОГІЯ”**

№	ТЕМА	Кількість годин
1.	Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину, її місце в системі загальної медицини. Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості. Новонароджена дитина. Фізіологічні і перехідні стани періоду новонародженості.	2
2.	Фізичний дітей різних вікових груп. Принципи і методи оцінки розвитку дітей. Семіотика порушень фізичного розвитку дітей.	2
3.	Психомоторний розвиток дітей різних вікових груп. Принципи і методи оцінки розвитку дітей. Семіотика порушень психомоторного розвитку дітей.	2
4.	Особливості обміну речовин в дитячому віці. Природне вигодовування немовлят і його переваги. Режим і харчування жінки-годувальниці. Труднощі при годуванні груддю. Профілактика гіпогалактії і маститу. Правила і техніка вигодовування материнським молоком.	2
5.	Прикорм і корекція харчування. Потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Особливості вигодовування недоношених новонароджених.	2
6.	Штучне вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей. Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності. Прикорм і корекція харчування при штучному вигодовуванні. Змішане вигодовування. Техніка і правила догодовування. Молочні суміші, які застосовуються для догодовування.	2
7.	Організація та принципи раціонального харчування здорових дітей, старших одного року. Організація та принципи раціонального харчування дітей шкільного віку та підлітків. Лікувальне харчування.	2
	РАЗОМ	14

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ МОДУЛЯ 1
„РОЗВИТОК ДИТИНИ ТА ДИТЯЧА НУТРИЦІОЛОГІЯ”**

№	ТЕМА	Кількість годин
Модуль 1: Розвиток дитини та дитяча нутриціологія		
1.	Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Структура дитячих лікувально-профілактичних закладів, особливості організації їх роботи.	2
2.	Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості.	2
3.	Новонароджена дитина. Фізіологічні і перехідні стани періоду новонародженості.	2
4.	Фізичний розвиток дітей	4
5.	Психомоторний розвиток дітей	4
6.	Особливості обміну речовин в дитячому віці. Природне вигодовування немовлят. Кількісний і якісний склад материнського молока. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Прикорм і корекція харчування. Добова потреба дитини в харчових інгредієнтах та енергії.	4
7.	Штучне вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят. Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності. Прикорм і корекція харчування при штучному вигодовуванні.	2
8.	Змішане вигодовування. Контрольне зважування. Техніка і правила догодовування. Молочні суміші, які застосовуються для догодовування. Схеми змішаного вигодовування дітей першого року життя. Прикорм і корекція харчування. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при змішаному вигодовуванні.	2
9.	Організація та принципи раціонального харчування дітей різних вікових груп старше року. Організація та принципи лікувального харчування у дітей.	2
10.	Підсумковий модульний контроль: практичної підготовки теоретичної підготовки	4
РАЗОМ		28

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
МОДУЛЯ 1 „РОЗВИТОК ДИТИНИ ТА ДИТЯЧА НУТРИЦІОЛОГІЯ”**

№	ТЕМА	Кількість годин	Види контролю
1.	Самостійне вивчення: Поняття про здоров'я дітей, критерії його оцінки та групи здоров'я. Обсяг і форми роботи лікаря-педіатра. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів. Госпіталізація хворих до дитячої лікарні і специфіка роботи дитячих відділень. Диспансерне спостереження і реабілітація дітей в умовах поліклініки. Санітарно-освітня робота в педіатричній практиці. Основні статистичні показники діяльності дитячих лікувально-профілактичних закладів (смертність немовлят, летальність та ін.). Етика і деонтологія в клінічній педіатрії. Особливості вигодовування недоношених новонароджених. Поняття про “вільне вигодовування”, його форми і показання до призначення.	7	Підсумковий

2.	Підготовка до практичних занять: Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Структура дитячих лікувально-профілактичних закладів, особливості організації їх роботи. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості. Особливості періоду новонародженості. Фізичний розвиток дітей. Психомоторний розвиток дітей. Особливості обміну речовин в дитячому віці. Природне вигодовування немовлят. Штучне вигодовування немовлят. Змішане вигодовування. Організація та принципи раціонального харчування дітей різних вікових груп старше року. Організація та принципи лікувального харчування у дітей.	7	Поточний
3.	Підготовка до підсумкового модульного контролю	2	Підсумковий
РАЗОМ		16	

МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань для підготовки студентів до підсумкового модульного контролю

Модуль 1: Розвиток дитини та дитяча нутріціологія

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ:

1. Принципи організації та методи надання медико-профілактичної допомоги дітям в Україні.
2. Структура дитячих лікувально-профілактичних закладів, особливості організації їх роботи.
3. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів.
4. Обсяг і форми роботи лікаря-педіатра.
5. Динамічне спостереження і реабілітація дітей в умовах поліклініки.
6. Санітарно-освітня робота в педіатричній практиці.
7. Поняття про здоров'я дітей, критерії його оцінки та групи здоров'я. Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці.
8. Основні статистичні показники діяльності дитячих лікувально-профілактичних закладів (смертність немовлят, летальність тощо).
9. Основні історичні етапи розвитку педіатрії в Україні.
10. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості патології в різні періоди дитинства. Скорочення нерівності, забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат.
11. Анамнез, особливості збору анамнезу у дітей.
12. Загальний огляд здорових і хворих дітей. Критерії оцінки загального стану хворих дітей. Специфіка обстеження важко хворих дітей з обмеженим прогнозом життя. Особливості використання морально-деонтологічних принципів в контексті невиліковного захворювання.
13. Новонароджена дитина. Фізіологічні, рубіжні та патологічні стани в періоді новонародженості.
14. Поняття про зрілість новонародженого.
15. Первинний туалет і патронаж новонародженого.
16. Ознаки недоношеності, класифікація недоношених.
17. Особливості стану функціональних систем у недоношеної дитини.
18. Фізичний розвиток дітей різних вікових груп.
19. Поняття про акселерацію розвитку дітей, основні гіпотези і механізми акселерації.
20. Семіотика порушень фізичного розвитку дітей.
21. Нервово-психічний розвиток дітей різного віку. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх.
22. Семіотика порушень нервово-психічного розвитку дітей.

23. Переваги природного вигодовування.
24. Значення годування груддю для здоров'я дитини і матері. Природне вигодовування немовлят, як спосіб подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування дитини раннього віку.
25. Кількісний і якісний склад материнського молока.
26. Імунобіологічна роль материнського молока.
27. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування.
28. Прикорм і корекція харчування дітей, які перебувають на природному вигодовуванні.
29. Потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при природному вигодовуванні.
30. Особливості вигодовування недоношених новонароджених.
31. Поняття про "вільне вигодовування", його форми і показання до призначення.
32. Поняття штучного вигодовування немовлят.
33. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят.
34. Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності.
35. Прикорм і корекція харчування при штучному вигодовуванні.
36. Потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при штучному вигодовуванні.
37. Режим і харчування жінки-годувальниці. Труднощі при годуванні груддю.
38. Форми і ступені гіпогалакції (первинна, вторинна, рання і пізня). Профілактика гіпогалакції і маститу.
39. Змішане вигодовування. Техніка і правила догодовування.
40. Схема змішаного вигодовування дітей першого року життя. Прикорм і корекція харчування.
41. Потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при змішаному вигодовуванні.
42. Організація та принципи раціонального харчування здорових дітей, старших одного року (ранній дитячий вік та дошкільний вік).
43. Потреба дітей старших одного року (ранній дитячий вік та дошкільний вік) в білках, жирах, вуглеводах та калоріях.
44. Організація та принципи раціонального харчування дітей шкільного віку та підлітків.
45. Лікувальне харчування.

Методи контролю – усне опитування, вирішення тестів

ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ:

1. Аналізувати основні статистичні показники діяльності лікувально-профілактичних закладів.
2. Аналізувати особливості різних періодів дитячого віку.
3. Вимірювати основні параметри тіла дитини (масу, зріст, окружності голови, грудей, стегна, гомілки, плеча).
4. Вираховувати антропометричні індекси.
5. Вираховувати належні показники фізичного розвитку за центильними таблицями.
6. Визначати основні критерії та показники психомоторного розвитку дітей різного віку.
7. Скласти раціон харчування здоровій дитині першого року життя.
8. Провести контрольне годування дитини першого року життя.

Методи контролю – індивідуальний контроль, демонстрація навичок, вирішення тестів, типових задач.

ПРОФЕСІЙНІ ВМІННЯ:

1. Оцінювати фізичний розвиток на основі отриманих даних.
2. Тракувати виявлені зміни у новонародженій дитини на основі знання анатомо-фізіологічних особливостей
3. Оцінювати психомоторний розвиток дитини 1-го року життя.
4. Виявляти в анамнезі чинники, що впливають на зміни в психомоторному розвитку дитини.
5. Складати раціон харчування здоровій та хворій дитині всіх вікових періодів розвитку.

Методи контролю – вирішення системи нетипових задач.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ПРИСВОЮВАНИХ СТУДЕНТАМ

№ за порядком	Модуль 1 (поточна навчальна діяльність)	Максимальна кількість балів
	Змістовий модуль 1	
1.	Тема 1	10
	Змістовий модуль 2	
2.	Тема 2	10
3.	Тема 3	10
	Змістовий модуль 3	
4.	Тема 4	10
5.	Тема 5	10
6.	Тема 6	10
7.	Тема 7	10
	Змістовий модуль 4	
8.	Тема 8	10
9.	Тема 9	10
	Змістовий модуль 5	
10.	Тема 10	10
	Змістовий модуль 6	
11.	Тема 11	10
	Змістовий модуль 7	
12.	Тема 12	10
	Разом змістові модулі	120
Підсумковий модульний контроль:		80
практичної підготовки		
теоретичної підготовки		
РАЗОМ сума балів		200

Примітка: При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали: „5” – 10 балів, „4” – 8 балів, „3” – 6 балів, „2” – 0 балів.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120.

Студент допускається до підсумкового модульного контролю при умові виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 бали (6×12).

Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 50 балів з 80 балів.

МОДУЛЬ 2. „АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, МЕТОДИКА ОБСТЕЖЕННЯ ТА СЕМІОТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ”

Змістовий модуль 8. Нервова система у дітей.

Конкретні цілі:

1. Знати анатомо-морфологічні особливості нервової системи у дітей різного віку.
2. Вміти вибрати з анамнезу дані, що відображають наявність у дитини ураження центральної та периферійної нервової системи.
3. Вміти досліджувати і оцінювати стан нервової системи у дітей різного віку.
4. Інтерпретувати найбільш інформативні ознаки ураження нервової системи при об’єктивному і лабораторному дослідженні хворого.

Тема 13-14. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика уражень нервової системи у дітей.

Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей. Порушення ембріогенезу як основа природжених аномалій розвитку нервової системи. Методика клінічного неврологічного

обстеження дітей. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей (гідроцефалія, менінгіт, енцефаліт, дитячий церебральний параліч та ін.). Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології (при гнійних та серозних менінгітах, гідроцефалії та ін.)
Догляд за дітьми з патологією нервової системи.

Змістовий модуль 9. Шкіра, підшкірна основа та кістково-м'язова система у дітей.

Конкретні цілі:

1. Проводити об'єктивне дослідження шкіри, підшкірної основи з урахуванням особливостей методики обстеження у дітей.
2. Збирати анамнез, проводити об'єктивне обстеження кістково-м'язової системи у дітей.
3. Призначати комплекс додаткових методів обстеження для з'ясування стану кістково-м'язової системи у дітей.
4. Інтерпретувати отримані дані дослідження з врахуванням анатомо-фізіологічних особливостей організму дитини.
5. Проводити синдромальну діагностику дітей з патологією шкіри та кісткової системи.

Тема 15. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика шкіри, підшкірної основи у дітей.

Морфологічні і функціональні особливості шкіри та її похідних у дітей. Особливості будови підшкірної клітковини. Загальна семіотика основних її змін. Семіотика захворювань шкіри і уражень підшкірної клітковини.

Тема 16. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика кістково-м'язової системи у дітей.

Анатомо-фізіологічні особливості кісткової і м'язової системи у дітей. Методика дослідження кісткової і м'язової систем. Семіотика уражень і захворювань кістково-м'язової систем.

Тема 17. Додаткові методи дослідження шкіри, підшкірної основи та кістково-м'язової системи у дітей.

Додаткові (інструментальні) методи дослідження шкіри, підшкірної основи та кістково-м'язової системи у дітей.

Змістовий модуль 10. Система дихання у дітей.

Конкретні цілі:

1. Збирати анамнез у хворого з хворобою органів дихання.
2. Проводити об'єктивне обстеження органів дихання з врахуванням вікових особливостей дитини.
3. Інтерпретувати отримані дані дослідження.
4. Аналізувати основні синдроми ураження органів дихання.
5. Призначати комплекс лабораторно-інструментальних методів обстеження при захворюванні органів дихання.

Тема 18. Анатомо-фізіологічні особливості, методика дослідження органів дихання у дітей. Додаткові функціональні та інструментальні методи дослідження дихання у дітей.

Особливості ембріогенезу органів дихання і аномалії їх розвитку. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей. Методика клінічного обстеження органів дихання у дітей. Додаткові функціональні та інструментальні методи дослідження дихання у дітей.

Тема 19. Перкусія легень у дітей. Аускультация легень у дітей. Семіотика захворювань органів дихання.

Топографічна та порівняльна перкусія легень у дітей. Семіотика порушень. Порівняльна аускультация легень. Везикулярне, пуерильне, жорстке дихання. Семіотика уражень і основних захворювань органів дихання у дітей. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, основні клінічні прояви.

Змістовий модуль 11. Серцево-судинна система у дітей.

Конкретні цілі:

1. Збирати анамнез у хворого з хворобою серцево-судинної системи.

2. Проводити об'єктивне обстеження серцево-судинної системи з врахуванням вікових особливостей дитини.
3. Інтерпретувати отримані дані дослідження.
4. Аналізувати основні синдроми ураження серцево-судинної системи у дітей.
5. Призначати комплекс лабораторно-інструментальних методів обстеження при захворюваннях серцево-судинної системи у дітей.

Тема 20. Анатомо-фізіологічні особливості, методика дослідження серцево-судинної системи у дітей. Додаткові функціональні та інструментальні методи дослідження дихання у дітей.

Ембріогенез серцево-судинної системи і вроджені аномалії серця та судин. Особливості кровообігу у внутрішньоутробному періоді. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Методика огляду, пальпації серцево-судинної системи у дітей. Особливості ЕКГ і ФКГ у здорових дітей різного віку. Ехокардіографія.

Тема 21. Перкусія серця у дітей. Аускультация серця у дітей. Семіотика захворювань серцево-судинної системи.

Перкусія абсолютних та відносних меж серця у дітей, семіотика порушень. Семіотика уражень і основних захворювань серцево-судинної системи у дітей. Правила аускультация серця у дітей. Тони серця. Основні клінічні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей (ціаноз, брадикардія, тахікардія та ін.). Семіотика природжених і набутих захворювань серця і судин у дітей.

Змістовий модуль 12. Система травлення у дітей.

Конкретні цілі:

1. Збирати анамнез у хворого з хворобою травної системи.
2. Проводити об'єктивне обстеження органів травлення у дитини.
3. Інтерпретувати отримані дані дослідження.
4. Аналізувати основні синдроми ураження травної системи у дітей.
5. Призначати лабораторно-інструментальні методи дослідження травної системи у дітей.

Тема 22. Анатомо-фізіологічні особливості органів системи травлення, методика дослідження.

Вікові анатомо-фізіологічні особливості системи травлення у дітей. Методика клінічного обстеження органів травлення (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).

Тема 23. Семіотика уражень органів травлення у дітей. Абдомінальний синдром.

Основні захворювання органів травлення у дітей (пілороспазм, пілоростеноз, гастрит, виразкова хвороба, холецистит, дискінезія жовчних шляхів та ін.) у дітей. Додаткові методи (ультразвукове дослідження, ендоскопія, термографія). Синдром "гострого живота".

Змістовий модуль 13. Сечова система у дітей.

Конкретні цілі:

1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження хворої дитини і інтерпретувати стан органів сечовиділення.
2. Призначати необхідний комплекс діагностичних заходів у хворого з патологією системи виділення.
3. Інтерпретувати виявлені зміни в результаті обстеження дитини.

Тема 24-25. Анатомо-фізіологічні особливості органів системи виділення, методика дослідження, семіотика уражень, додаткові методи дослідження системи органів виділення у дітей.

Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дитячому віці. Короткі відомості про ембріогенез органів сечової системи як основи природжених аномалій. Методика обстеження і семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей. Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит-, і циліндрурія та ін.). Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. Додаткові методи дослідження системи органів виділення у дітей.

Змістовий модуль 14. Ендокринна система у дітей.

Конкретні цілі:

1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження органів ендокринної системи з урахуванням особливостей методики у дітей.
2. Призначати необхідний комплекс діагностичних заходів у хворого з патологією ендокринної системи для уточнення патологічних змін.
3. Інтерпретувати виявлені зміни в результаті обстеження дитини на основі знання анатомо-фізіологічних особливостей.
4. Формувати комплексний синдромальний діагноз.

Тема 26-27. Анатомо-фізіологічні особливості органів ендокринної системи, методика дослідження, семіотика уражень, додаткові методи дослідження ендокринної системи у дітей.

Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи у дітей. Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей. Додаткові методи дослідження ендокринної системи у дітей.

Змістовий модуль 15. Імунна система та система крові у дітей.Конкретні цілі:

1. Збирати анамнез і виявити дані, що вказують на зміни з боку імунної системи та системи крові у дитини.
2. Проводити об'єктивне обстеження імунної системи та системи крові з урахуванням вікових особливостей.
3. Вирізняти клінічні ознаки імунодефіцитних станів, анемії, виявляти провідні синдроми.
4. Інтерпретувати результати лабораторно-інструментальних методів дослідження.

Тема 28. Анатомо-фізіологічні особливості імунної системи, методика дослідження, семіотика уражень.

Імунна система та особливості її функціонування у дітей. Поняття про імунодефіцити, класифікація та семіотика імунодефіцитних станів. Клініко-імунологічна семіотика ВІЛ-інфекції у дітей.

Тема 29. Анатомо-фізіологічні особливості системи крові, методика дослідження, семіотика уражень.

Особливості системи крові у дітей різних вікових груп. Методи клініко-лабораторного обстеження дітей з ураженням системи крові. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін.) та захворювань системи крові у дітей.

Змістовий модуль 16. Обмін речовин у дітей.Конкретні цілі:

1. Пояснювати особливості енергетичного, білкового, вуглеводного, ліпідного, водного, мінерального та кислотно-лужного обмінів у дітей.
2. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження у дітей з порушеннями обміну речовин.
3. Розпізнавати клінічні прояви порушень вказаних обмінів речовин, анемії, виявляти провідні синдроми.
4. Інтерпретувати результати лабораторно-інструментальних методів дослідження.

Тема 30. Енергетичний обмін у дітей.

Закономірності вікових змін енергетичного обміну у дітей. Особливості нейроендокринної регуляції обмінних процесів у дітей. Загальні уявлення про хвороби обміну речовин. Тепловий баланс дитячого організму. Особливості термогенезу і терморегуляції у дитячому віці. Семіотика гіпо-та гіпертермій дітей різного віку.

Тема 31. Білковий обмін у дітей.

Особливості білкового обміну і семіотика його порушень у дітей.

Тема 32. Вуглеводний обмін у дітей.

Особливості вуглеводного обміну і семіотика його порушень у дітей.

Тема 33. Ліпідний обмін у дітей.

Особливості ліпідного обміну і семіотика його порушень у дітей.

Тема 34. Водно-електролітний та кислотно-лужний обмін у дітей.

Вікові особливості водного і мінерального обмінів та кислотно-лужного стану організму у дітей.
Порушення водно-мінерального обміну та клінічні прояви.

Тема 35. Вітаміни, їх значення для розвитку дитини.

Значення вітамінів для обмінних процесів дитячого організму. Семіотика гіпо- та гіпервітамінозів у дітей.

Змістовий модуль 17. Написання історії хвороби.**Конкретні цілі:**

1. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження дитини.
2. Вирізняти клінічні синдроми.
3. Встановлювати синдромальний діагноз.
4. Інтерпретувати результати лабораторно-інструментальних методів дослідження.

Тема 36. Написання історії хвороби.

**СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ МОДУЛЮ 2
„АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, МЕТОДИКА ОБСТЕЖЕННЯ ТА
СЕМІОТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ”**

Теми	Лекцій	Практичних	СРС	ІДСР
Змістовий модуль 8. Нервова система у дітей.				– доповідь реферату на практичному занятті; – доповідь на клінічних конференціях у відділеннях клінічної бази кафедри; – участь у роботі студентського гуртка; – проведення студентської наукової роботи та опублікування її результатів; – участь у олімпіадах з дисципліни; – підготовка електронних матеріалів для поповнення навчальних баз.
Тема 13-14. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика нервової системи у дітей, додаткові методи дослідження.	2	4	3	
Змістовий модуль 9. Шкіра, підшкірна основа та кістково-м'язова система у дітей.				– участь у роботі студентського гуртка; – проведення студентської наукової роботи та опублікування її результатів; – участь у олімпіадах з дисципліни; – підготовка електронних матеріалів для поповнення навчальних баз.
Тема 15. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика шкіри, підшкірної основи у дітей Тема 16. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика кістково-м'язової системи у дітей. Тема 17. Додаткові методи дослідження шкіри, підшкірної основи та кістково-м'язової системи у дітей.	2	6	3	
Змістовий модуль 10. Система дихання у дітей.				
Тема 18. Анатомо-фізіологічні особливості, методика дослідження органів дихання у дітей. Додаткові функціональні та інструментальні методи дослідження дихання у дітей. Тема 19. Перкусія легень у дітей. Аускультация легень у дітей. Семіотика захворювань органів дихання.	2	4	3	
Змістовий модуль 11. Серцево-судинна система у дітей.				

<p>Тема 20. Анатомо-фізіологічні особливості, методика дослідження серцево-судинної системи у дітей. Додаткові функціональні та інструментальні методи дослідження дихання у дітей.</p> <p>Тема 21. Перкусія серця у дітей. Аускультация серця у дітей. Семіотика захворювань серцево-судинної системи.</p>	2	4	3
Змістовий модуль 12. Система травлення у дітей.			
<p>Тема 22. Анатомо-фізіологічні особливості, методика травної системи у дітей.</p> <p>Тема 23. Семіотика уражень, додаткові методи дослідження органів травлення у дітей.</p>	2	4	3
Змістовий модуль 13. Система виділення у дітей.			
<p>Тема 24-25. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика уражень, додаткові методи дослідження системи органів виділення у дітей.</p>	2	4	3
Змістовий модуль 14. Ендокринна система у дітей.			
<p>Тема 26-27. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика уражень, додаткові методи дослідження ендокринної системи у дітей.</p>	2	4	3
Змістовий модуль 15. Імунна система та система крові у дітей.			
<p>Тема 28. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика імунної системи у дітей.</p> <p>Тема 29. Анатомо-фізіологічні особливості, методика, семіотика системи крові у дітей.</p>	2	4	3
Змістовий модуль 16. Обмін речовин у дітей.			
<p>Тема 30. Енергетичний обмін у дітей.</p> <p>Тема 31. Білковий обмін у дітей.</p> <p>Тема 32. Вуглеводний обмін у дітей.</p> <p>Тема 33. Ліпідний обмін у дітей.</p> <p>Тема 34. Водно-електролітний та кислотно-лужний обмін у дітей.</p> <p>Тема 35. Вітаміни, їх значення для розвитку дитини.</p>	-	-	4
Змістовий модуль 17. Написання історії хвороби.			
<p>Тема 36. Написання та захист історії хвороби.</p>		4	3

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	-	4	3	
Усього годин – 92 Усього кредитів – 3,1	16	42	34	

Аудиторна робота – 66,7%, СРС – 33,3%

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ МОДУЛЯ 2
„АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, МЕТОДИКА ОБСТЕЖЕННЯ ТА
СЕМІОТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ”**

№	ТЕМА	Кількість годин
1.	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей.	2
2.	Морфологічні і функціональні особливості шкіри та її похідних у дітей. Особливості будови підшкірної клітковини. Загальна семіотика основних її змін. Семіотика захворювань шкіри і уражень підшкірної клітковини. Анатомо-фізіологічні особливості кістково-м'язової системи у дітей. Семіотика уражень і захворювань кістково-м'язової системи.	2
3.	Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей. Методи обстеження. Семіотика уражень і основних захворювань органів дихання у дітей. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, основні клінічні прояви.	2
4.	Ембріогенез серцево-судинної системи і вроджені аномалії серця та судин. Особливості кровообігу у внутрішньоутробному періоді. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Методи клінічного обстеження. Семіотика вроджених і набутих захворювань серця і судин у дітей. Особливості ЕКГ і ФКГ у здорових дітей різного віку.	2
5.	Вікові анатомо-фізіологічні особливості системи травлення у дітей. Методи обстеження. Семіотика уражень органів травлення та основних захворювань (гастрит, виразкова хвороба, холецистит, дискінезія жовчних шляхів та ін.) у дітей. Синдром “гострого живота”.	2
6.	Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дитячому віці. Семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей (пієлонефрит, гломерулонефрит, цистит та ін.). Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит-, циліндрурія та ін.). Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. Вікові особливості водного і мінерального обміну та кислотно-лужного стану організму у дітей. Порушення водно-мінерального обміну та клінічні прояви.	2
7.	Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи у дітей. Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей. Особливості нейроендокринної регуляції обмінних процесів та росту у дітей.	2
8.	Особливості системи крові у дітей різних вікових груп. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін. Імунна система та особливості її функціонування у дітей. Поняття про імунодефіцити, класифікація та семіотика імунодефіцитних станів. Клініко-імунологічна семіотика ВІЛ-інфекції у дітей.	2
	РАЗОМ	16

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ МОДУЛЯ 2
„АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, МЕТОДИКА ОБСТЕЖЕННЯ ТА
СЕМІОТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ”**

№	ТЕМА	Кількість годин
1.	АФО нервової системи, методика клінічного неврологічного обстеження дітей. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Додаткові методи дослідження нервової системи у дітей. Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології (при гнійних та серозних менінгітах, гідроцефалії та ін.). Догляд за дітьми з патологією нервової системи.	4
2.	АФО, методика дослідження шкіри і підшкірної клітковини у дітей. Семіотика уражень шкіри і підшкірної клітковини у дітей. Семіотика уражень шкіри і підшкірної клітковини. АФО, методика дослідження кісткової і м'язової систем. Семіотика уражень кісткової і м'язової систем.	6
3.	АФО, методика клінічного обстеження органів дихання у дітей. Семіотика уражень (кашель, задишка та ін.) і основних захворювань органів дихання у дітей. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, основні клінічні прояви.	4
4.	АФО, методика огляду, пальпації, перкусії та аускультатії серцево-судинної системи у дітей. Основні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей (ціаноз, брадикардія, тахікардія та ін.). Семіотика природжених і набутих захворювань серця та судин у дітей. Електрокардіографія, фонокардіографія, ехокардіографія.	4
5.	АФО, методика клінічного обстеження органів травлення (огляд, пальпація, перкусія, аускультатія). Семіотика уражень органів травлення та основних захворювань у дітей. Абдомінальний синдром.	4
6.	АФО, методика обстеження і семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей. Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит- і циліндрурія та ін.). Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. Догляд за хворими з патологією сечової системи.	4
7.	АФО, методика обстеження ендокринних залоз. Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей.	4
8.	АФО системи крові у дітей різних вікових груп. Методи клініко-лабораторного обстеження дітей з ураженням системи крові. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін.) та захворювань системи крові у дітей. Лабораторні методи дослідження функціонального стану органів та систем дитячого організму. Правила і техніка взяття матеріалу для дослідження. АФО імунної системи у дітей різних вікових груп. Методи діагностики імунodefіцитів у дітей.	4
9.	<i>Написання історії хвороби дитини</i>	4
10.	Підсумковий модульний контроль: практичної підготовки теоретичної підготовки	4
	РАЗОМ	42

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА МОДУЛЯ 2
„АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, МЕТОДИКА ОБСТЕЖЕННЯ ТА
СЕМІОТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ”**

№	ТЕМА	Кількість годин	Види контролю
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	24	Поточний
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: Енергетичний обмін у дітей Білковий обмін у дітей Вуглеводний обмін у дітей Ліпідний обмін у дітей Водно-електролітний та кислотно-лужний обмін у дітей Вітаміни, їх значення для розвитку дитини	4	Підсумковий
3.	Написання історії хвороби	3	Підсумковий
4.	<i>Підготовка до підсумкового модульного контролю</i>	3	Підсумковий
	РАЗОМ	34	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ПРИСВОЮВАНИХ СТУДЕНТАМ

№	Модуль 2 (поточна навчальна діяльність)	Максимальна кількість балів
	Змістовий модуль 8	
1.	Тема 13	6
2.	Тема 14	6
	Змістовий модуль 9	
3.	Тема 15	6
4.	Тема 16	6
5.	Тема 17	6
	Змістовий модуль 10	
6.	Тема 18	6
7.	Тема 19	6
	Змістовий модуль 11	
8.	Тема 20	6
9.	Тема 21	6
	Змістовий модуль 12	
10.	Тема 22	6
11.	Тема 23	6
	Змістовий модуль 13	
12.	Тема 24	6
13.	Тема 25	6
	Змістовий модуль 14	
14.	Тема 26	6
15.	Тема 27	6
	Змістовий модуль 15	
16.	Тема 28	6
17.	Тема 29	6
	Змістовий модуль 17	
18.	Тема 36.1	6
19.	Тема 36.2	6

	ІДРС	6
	Разом змістові модулі	120
Підсумковий модульний контроль:		80
практичної підготовки		
теоретичної підготовки		
РАЗОМ сума балів		200

Примітка: При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали: “5” – 6 балів, “4” – 5 балів, “3” – 4 бали, “2” – 0 балів.

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 120.

Студент допускається до підсумкового модульного контролю при умові виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 76 балів (4×19).

Бали за індивідуальну роботу студента (**ІДРС – передбачена програмою тільки при вивченні тематики модуля 2**) нараховуються студентові за успішно виконанні завдання згідно переліку. Кількість балів за ІДРС за модуль №2 – 6 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Підсумковий модульний контроль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 50 балів з 80 балів.

МАТЕРІАЛИ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань для підготовки студентів до підсумкового модульного контролю

Модуль 2: Анатомо-фізіологічні особливості, методика обстеження та семіотика захворювань у дітей

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ:

1. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей.
2. Типи вищої нервової діяльності і фазові стани у дітей та їх значення для виховання.
3. Семіотика основних синдромів (менінгеальний, енцефалітичний, судомний та ін.) та захворювань нервової системи у дітей (гідроцефалія, дитячий церебральний параліч та ін.).
4. Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології (при гнійних та серозних менінгітах, гідроцефалії та ін.).
5. Морфологічні і функціональні особливості шкіри та її похідних у дітей. Особливості будови підшкірної клітковини.
6. Первинні та вторинні елементи висипки на шкірі. Семіотика алергічного діатезу, гнійно-септичних уражень шкіри та ін. Семіотика уражень підшкірної клітковини.
7. Анатомо-фізіологічні особливості м'язової системи (гіпотрофія, атрофія, гіпотонія, гіпертонія, гіперкінез, параліч та ін.).
8. Анатомо-фізіологічні особливості кісткової системи у дітей.
9. Семіотика уражень кісткової системи у дітей. Основні прояви рахіту, сколіозу, природженого вивиху кульшового суглоба та ін.
10. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей.
11. Семіотика уражень (кашель, задишка та ін.) і основних захворювань органів дихання.
12. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, бронхо-обструктивний синдром, основні клінічні прояви.
13. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці.
14. Особливості кровообігу у внутрішньоутробному періоді.
15. Основні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей (ціаноз, брадикардія, тахікардія та ін.).
16. Семіотика природжених і набутих захворювань серця і судин у дітей (природжені вади серця, ендокардит, міокардит, перикардит, панкардит та ін.).
17. Вікові анатомо-фізіологічні особливості системи травлення у дітей.

18. Семіотика уражень органів травлення та основних захворювань (пілороспазм, пілоростеноз, гастрит, виразкова хвороба, холецистит, дискінезія жовчних шляхів та ін.) у дітей.
19. Абдомінальний синдром.
20. Синдром недостатності функції печінки.
21. Анатомо-фізіологічні особливості органів сечової системи у дитячому віці.
22. Семіотика найбільш частих захворювань сечової системи у дітей (пієлонефрит, гломерулонефрит, цистит та ін.).
23. Сидром гострої і хронічної ниркової недостатності.
24. Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит- і циліндрурія та ін.).
25. Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи у дітей.
26. Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей.
27. Особливості системи крові у дітей різних вікових груп. Мієлограма у дітей.
28. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін.) та захворювань системи крові у дітей.
29. Імунна система та особливості її функціонування у дітей.
30. Особливості функціонування імунної системи у новонароджених та дітей інших вікових груп.
31. Поняття про імунодефіцити.
32. Класифікація та семіотика імунодефіцитних станів.
33. Закономірності вікових змін енергетичного обміну у дітей. Особливості нейроендокринної регуляції обмінних процесів у дітей. Загальні уявлення про хвороби обміну речовин.
34. Особливості білкового обміну та семіотика його порушень у дітей.
35. Особливості вуглеводного обміну та семіотика його порушень у дитячому віці.
36. Особливості ліпідного обміну та семіотика його порушень у дітей.
37. Вікові особливості водного і мінерального обмінів у дітей. Порушення водно-мінерального обмінів у дітей. Порушення водно-мінерального обміну та клінічні прояви.
38. Особливості кислотно-лужного стану організму у дітей різного віку.
39. Вітаміни, їх значення для розвитку дитини. Значення вітамінів для обмінних процесів дитячого організму.
40. Семіотика гіпо- та гіпервітамінозів у дітей.
41. Тепловий баланс дитячого організму. Особливості термогенезу і терморегуляції у дитячому віці.
42. Семіотика гіпо- та гіпертермій у дітей різного віку.
43. Особливості збору анамнезу у дітей.
44. Оцінка загального стану дитини.
45. Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
46. Семіотика захворювань конкретних систем.

Методи контролю – усне опитування, вирішення тестів.

ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ:

1. Володіння особливостями методики дослідження шкіри і підшкірної клітковини, кісткової і м'язової систем у дітей.
2. Оволодіння методом безпосередньої перкусії.
3. Визначення відносних та абсолютних меж серця у дітей і їх оцінка залежно від віку.
4. Визначати пульс та артеріальний тиск у дітей, оцінювати їх залежно від віку.
5. Визначати нижні межі легень у дітей, оцінювати їх залежно від віку.
6. Визначати частоту дихання у дітей, оцінювати її залежно від віку.
7. Пальпувати печінку, селезінку і відрізки кишок у дітей.
8. Пальпувати нирки, сечовий міхур, визначати симптом Пастернацького у дітей.

9. Оцінювати результати аналізу крові у здорових дітей різного віку.
10. Визначати симптоми ураження мозкових оболонок у дітей.
11. Оцінювати статевий розвиток дитини.

Методи контролю – індивідуальний контроль, демонстрація навичок, вирішення тестів, типових задач.

ПРОФЕСІЙНІ ВМІННЯ:

1. Оволодіння методикою суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта.
2. Тракувати виявлені зміни у діагностичному мінімумі додаткових методів дослідження пацієнта.

Методи контролю – індивідуальний контроль, демонстрація навичок, вирішення тестів, типових задач, вирішення системи нетипових задач.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ З ДИСЦИПЛІНИ

№	ТЕМА	Кількість годин
Модуль 1: Розвиток дитини та дитяча нутріціологія		
1.	Педіатрія як наука про здорову і хвору дитину, її місце в системі загальної медицини. Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості. Новонароджена дитина. Фізіологічні і перехідні стани періоду новонародженості.	2
2.	Фізичний дітей різних вікових груп. Принципи і методи оцінки розвитку дітей. Семіотика порушень фізичного розвитку дітей.	2
3.	Психомоторний розвиток дітей різних вікових груп. Принципи і методи оцінки розвитку дітей. Семіотика порушень психомоторного розвитку дітей.	2
4.	Особливості обміну речовин в дитячому віці. Природне вигодовування немовлят і його переваги. Режим і харчування жінки-годувальниці. Труднощі при годуванні груддю. Профілактика гіпогалактії і маститу. Правила і техніка вигодовування материнським молоком.	2
5.	Прикорм і корекція харчування. Потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Особливості вигодовування недоношених новонароджених.	2
6.	Штучне вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей. Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності. Прикорм і корекція харчування при штучному вигодовуванні. Змішане вигодовування. Техніка і правила догодовування. Молочні суміші, які застосовуються для догодовування.	2
7.	Організація та принципи раціонального харчування здорових дітей, старших одного року. Організація та принципи раціонального харчування дітей шкільного віку та підлітків. Лікувальне харчування.	2
	РАЗОМ	14
Модуль 2: Анатомо-фізіологічні особливості, методика досліджень та семіотика захворювань у дітей.		
1.	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи у дітей. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей.	2

2.	Морфологічні і функціональні особливості шкіри та її похідних у дітей. Особливості будови підшкірної клітковини. Загальна семіотика основних її змін. Семіотика захворювань шкіри і уражень підшкірної клітковини. Анатомо-фізіологічні особливості кістково-м'язової системи у дітей. Семіотика уражень і захворювань кістково-м'язової системи.	2
3.	АФО, методика клінічного обстеження органів дихання у дітей. Семіотика уражень (кашель, задишка та ін.) і основних захворювань органів дихання у дітей. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, основні клінічні прояви.	2
4.	Ембріогенез серцево-судинної системи і вроджені аномалії серця та судин. Особливості кровообігу у внутрішньоутробному періоді. Анатомо-фізіологічні особливості серця і судин у дитячому віці. Клінічні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей. Семіотика вроджених і набутих захворювань серця і судин у дітей. Особливості ЕКГ і ФКГ у здорових дітей різного віку.	2
5.	АФО, методика клінічного обстеження органів травлення (огляд, пальпація, перкусія, аускультация). Семіотика уражень органів травлення та основних захворювань у дітей. Абдомінальний синдром.	2
6.	АФО, методика обстеження і семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей. Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит- і циліндрурія та ін.). Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. Догляд за хворими з патологією сечової системи. Вікові особливості водного і мінерального обміну та кислотно-лужного стану організму у дітей. Порушення водно-мінерального обміну та клінічні прояви.	2
7.	Анатомо-фізіологічні особливості ендокринної системи у дітей. Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей. Особливості нейроендокринної регуляції обмінних процесів та росту у дітей.	2
8.	Особливості системи крові у дітей різних вікових груп. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін. Імунна система та особливості її функціонування у дітей. Поняття про імунодефіцити, класифікація та семіотика імунодефіцитних станів. Клініко-імунологічна семіотика ВІЛ-інфекції у дітей.	2
РАЗОМ		16
Кількість годин з дисципліни		30

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

№	ТЕМА	Кількість годин
Модуль 1: Розвиток дитини та дитяча нутріціологія		
1.	Принципи організації і методи лікувально-профілактичної допомоги дітям в Україні. Структура дитячих лікувально-профілактичних закладів, особливості організації їх роботи.	2
2.	Періоди дитячого віку, їх характеристика і особливості.	2
3.	Новонароджена дитина. Фізіологічні і перехідні стани періоду новонародженості.	2
4.	Фізичний розвиток дітей	4
5.	Психомоторний розвиток дітей	4
6.	Особливості обміну речовин в дитячому віці. Природне вигодовування	4

	немовлят. Кількісний і якісний склад материнського молока. Методи розрахунку добового об'єму їжі та режиму харчування. Прикорм і корекція харчування. Добова потреба дитини в харчових інгредієнтах та енергії.	
7.	Штучне вигодовування немовлят. Класифікація та характеристика молочних сумішей для штучного вигодовування немовлят. Техніка штучного вигодовування і критерії оцінки його ефективності. Прикорм і корекція харчування при штучному вигодовуванні.	2
8.	Змішане вигодовування. Контрольне зважування. Техніка і правила догодовування. Молочні суміші, які застосовуються для догодовування. Схеми змішаного вигодовування дітей першого року життя. Прикорм і корекція харчування. Добова потреба дитини в білках, жирах, вуглеводах та калоріях при змішаному вигодовуванні.	2
9.	Організація та принципи раціонального харчування дітей різних вікових груп старше року. Організація та принципи лікувального харчування у дітей.	2
10.	Підсумковий модульний контроль: практичної підготовки теоретичної підготовки	4
РАЗОМ		28
Модуль 2: Анатомо-фізіологічні особливості, методика досліджень та семіотика захворювань у дітей		
1.	АФО нервової системи, методика клінічного неврологічного обстеження дітей. Семіотика основних захворювань нервової системи у дітей. Додаткові методи дослідження нервової системи у дітей. Особливості спинномозкової рідини у дітей та семіотика її змін при патології (при гнійних та серозних менінгітах, гідроцефалії та ін.). Догляд за дітьми з патологією нервової системи.	4
2.	АФО, методика дослідження шкіри і підшкірної клітковини у дітей. Семіотика уражень шкіри і підшкірної клітковини у дітей. Семіотика уражень шкіри і підшкірної клітковини. АФО, методика дослідження кісткової і м'язової систем. Семіотика уражень кісткової і м'язової систем.	6
3.	АФО, методика клінічного обстеження органів дихання у дітей. Семіотика уражень (кашель, задишка та ін.) і основних захворювань органів дихання у дітей. Синдроми дихальних розладів і дихальної недостатності, основні клінічні прояви.	4
4.	АФО, методика огляду, пальпації, перкусії та аускультатії серцево-судинної системи у дітей. Основні ознаки ураження серцево-судинної системи у дітей (ціаноз, брадикардія, тахікардія та ін.). Семіотика природжених і набутих захворювань серця та судин у дітей. Електрокардіографія, фонокардіографія, ехокардіографія.	4
5.	АФО, методика клінічного обстеження органів травлення (огляд, пальпація, перкусія, аускультатія). Семіотика уражень органів травлення та основних захворювань у дітей. Абдомінальний синдром.	4
6.	АФО, методика обстеження і семіотика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей. Семіотика мікроскопічних змін сечового осаду (протеїн-, еритроцит-, лейкоцит- і циліндрурія та ін.). Синдром гострої і хронічної ниркової недостатності. Догляд за хворими з патологією сечової системи.	4
7.	АФО, методика обстеження ендокринних залоз. Семіотика синдромів гіпер- і гіпофункції окремих ендокринних залоз та захворювань ендокринної системи у дітей.	4
8.	АФО системи крові у дітей різних вікових груп. Методи клініко-лабораторного	4

	обстеження дітей з ураженням системи крові. Клініко-гематологічна семіотика основних синдромів (анемічний, гемолітичний, геморагічний та ін.) та захворювань системи крові у дітей. Лабораторні методи дослідження функціонального стану органів та систем дитячого організму. Правила і техніка взяття матеріалу для дослідження. АФО імунної системи у дітей різних вікових груп. Методи діагностики імунodefіцитів у дітей.	
9.	Написання історії хвороби дитини	4
10.	Підсумковий модульний контроль: практичної підготовки теоретичної підготовки	4
	РАЗОМ	42
	РАЗОМ кількість годин практичних занять з дисципліни, в тому числі:	70
	підсумковий модульний контроль 2-ох модулів дисципліни	8

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

№	ТЕМА	Кількість годин	Види контролю
Модуль 1: Розвиток дитини та дитяча нутріціологія			
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	7	Поточний
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: Поняття про здоров'я дітей, критерії його оцінки та групи здоров'я. Обсяг і форми роботи лікаря-педіатра. Організація санітарно-гігієнічного та протиепідемічного режимів. Госпіталізація хворих до дитячої лікарні і специфіка роботи дитячих відділень. Диспансерне спостереження і реабілітація дітей в умовах поліклініки. Санітарно-освітня робота в педіатричній практиці. Основні статистичні показники діяльності дитячих лікувально-профілактичних закладів (смертність немовлят, летальність та ін.). Етика і деонтологія в клінічній педіатрії. Особливості вигодовування недоношених новонароджених. Поняття про “вільне вигодовування”, його форми і показання до призначення.	7	Підсумковий
3.	Підготовка до підсумкового модульного контролю	2	Підсумковий
	РАЗОМ	16	
Модуль 2: Анатомо-фізіологічні особливості, методика досліджень та семіотика захворювань у дітей			
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	24	Поточний

2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: Енергетичний обмін у дітей Білковий обмін у дітей Вуглеводний обмін у дітей Ліпідний обмін у дітей Водно-електролітний та кислотно-лужний обмін у дітей Вітаміни, їх значення для розвитку дитини	4	Підсумковий
3.	Написання історії хвороби	3	Підсумковий
4.	<i>Підготовка до підсумкового модульного контролю</i>	3	Підсумковий
	РАЗОМ	34	
	РАЗОМ СРС з дисципліни, в тому числі підготовки до підсумкового модульного контролю	50	
		5	

9. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (2005).

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами модульного підсумкового контролю – 80 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

10. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДО ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

1. доповідь реферату на практичному занятті;
2. доповідь на клінічних конференціях у відділеннях клінічної бази кафедри;
3. участь у роботі студентського гуртка;
4. проведення студентської наукової роботи та опублікування її результатів;
5. участь у олімпіадах з дисципліни;
6. підготовка електронних матеріалів для поповнення навчальних баз.

11. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ.

Вага кожної теми в межах одного модуля має бути однаковою, але може бути різною для різних модулів однієї дисципліни і визначається кількістю тем в модулі. Оцінювання поточної навчальної діяльності студентів описується у робочій навчальній програмі з дисципліни та здійснюється відповідно до «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів Буковинського державного медичного університету в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу» (схваленої рішенням Вченої ради від 29 травня 2014 року, протокол № 9).

Розподіл балів, які присвоюються студентам.

При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною традиційною шкалою, які потім конвертуються у бали в залежності від тем у модулі:

Традиційна оцінка	Конвертація у бали		
	Модуль 1 Змістових модулів 3 (№№ 1-7)	Модуль 2	
		Змістових модулів 10 (№№ 8-17)	ІДРС
“5”	10	6	6
“4”	8	5	
”3”	6	4	
“2”	0	0	0

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 120 балам. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці “5”, на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці “3”, на кількість тем у модулі.

Бали за індивідуальну роботу студента (ІДРС – передбачена програмою тільки при вивченні тематики модуля 2) нараховуються студентові за успішно виконанні завдання згідно переліку. Кількість балів за ІДРС за модуль №2 – 6 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

ПРИКЛАД ПІДРАХУНКУ БАЛІВ ЗА ПОТОЧНУ НАВЧАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТА (МОДУЛЬ 2)

При засвоєнні кожної теми модуля 2 за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною традиційною шкалою, які потім конвертуються у бали в залежності від тем у модулі (+ 6 балів ІДРС).

Підсумковий модульний контроль:

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Форма проведення підсумкового модульного контролю має бути стандартизованою і включати контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми підсумкового модульного контролю з фізіології визначаються у робочій навчальній програмі.

Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з пропедевтики педіатрії виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Бали шкали ECTS у чотирибальну шкалу НЕ КОНВЕРТУЮТЬСЯ і навпаки.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються кафедрою у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижче наведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»

Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Примітка Ці критерії також застосовуються при визначенні оцінки за модуль за необхідності.

КОНВЕРТАЦІЯ ОЦІНКИ У ШКАЛУ ECTS

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A (відмінно)	Найкращі 10% студентів
B (дуже добре)	Наступні 25% студентів
C (добре)	Наступні 30% студентів
D (задовільно)	Наступні 25% студентів
E (слабко)	Останні 10% студентів

Оцінка з дисципліни FX, F (“2”) виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка FX (“2”) виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий модульний контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю не більше 2-ох (двох) разів за графіком, затвердженим ректором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля або не набрали за поточну навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів), мають пройти повторне навчання з відповідного модуля. Рішення приймається керівництвом ВНЗ відповідно до нормативних документів, затверджених в установленому порядку.

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Лекції.
2. Практичні заняття (індивідуальна робота студента біля ліжка хворого).
3. Тестовий контроль.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Державні складові навчально-методичного забезпечення:
 - Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 222 Медицина (2021 р.);
 - освітньо-професійна програма вищої освіти підготовки фахівців у вищому державному навчальному закладі України «Буковинський державний медичний університет»;
 - програма навчальної дисципліни «Медина біологія» для вищих медичних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для спеціальності 222 «Медицина» (Київ, 2016).
 - наскрізна програма підготовки студентів медичних факультетів та лікарів-інтернів для оволодіння практичними навичками та методиками, необхідних для подальшої роботи на посадах лікарів «Загальної практики – сімейної медицини» (Київ, 2011р.).
 - наскрізна навчальна програма «Профілактика ВІЛ-інфікування, попередження передачі ВІЛ від матері до дитини, діагностика, лікування ВІЛ-інфікованих та соціально-психологічна підтримка людей, що живуть з ВІЛ» (Київ, 19.11.09р.).
 - наскрізна навчальна програма «Паліативна та хоспісна допомога» від 21.05.14 р. №23-01-15/27.
2. Методичні розробки та вказівки для студентів 3 курсу спеціальності 222 «Медицина» (додаються)
3. Методичні вказівки для студентів 3 курсу при підготовці до самостійної роботи студентів (додаються).

4. Нечитайло Ю.М., Безрук В.В. Довідник студента (силабус) з вивчення дисципліни «Пропедевтична педіатрія» – Чернівці, 2023. – 24 с.
5. Тематичні тестові завдання.
6. Тематичні клінічні ситуаційні завдання.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

14.1. Базова література

1. ЕКГ у дітей в нормі та при патології: клінічні випадки [електронний навчальний посібник] / В.В. Безрук, Ю.М. Нечитайло – 2-ге вид., випр. та допов. – Чернівці: БДМУ, 2023. – 133 с., іл. ISBN 978-617-519-026-5
2. Нечитайло Ю.М. Дихальна система у дітей. (Навчальний посібник) 4 видання, доп. – Чернівці: БДМУ, 2021. – 52 с., іл.
3. Нечитайло Ю.М. Ендокринна система дитини: навчальний посібник. – Чернівці: БДМУ, 2021.- 56 с., іл.
4. Нечитайло Ю.М. Нутріціологія дитячого віку (Навчальний посібник) 4 видання, доп. – Чернівці: БДМУ, 2021. – 72 с., іл.
5. Нечитайло Ю.М. Покрови тіла та опорно-руховий апарат у дітей. – III видання, переробл. та доп. – Чернівці: БДМУ, 2021. – 56 с., іл.
6. Нечитайло Ю.М. Серцево-судина система у дітей. (Навчальний посібник) Чернівці: БДМУ, 2021 – 54 с.
7. Нечитайло Ю.М., Безрук В.В. Система крові та імунна система дитини: Навчальний посібник. – Чернівці, 2021 – 72с.
8. Нечитайло Ю.М., Ковтюк Н.І. Нервова система у дітей. – Чернівці, БДМУ, 2021 – 64с.
9. Нечитайло Ю.М., Попелюк Н.О. Травна система у дітей. (Навчальний посібник), Чернівці: БДМУ, 2021, 68 с., іл.
10. Пропедевтична педіатрія: підручник для студ. вищ. мед. навч. закладів / В.Г.Майданник, В.Г.Бурлай, О.З.Гнатейко [та ін.]; за ред. проф. В.Г.Майданника. - Вінниця: Нова книга, 2018. – 880 с.: іл.
11. Ріст і розвиток дитини/ Під ред. Ю.М. Нечитайло. – Чернівці, БДМУ, 2022. – 64 с, іл.

14.2. Допоміжна література

1. Robert Kliegman, Richard Behrman, Hal Jenson, Bonita Stanton. Nelson textbook of Pediatrics. 18th Edition – Elsevier, 2020. – 3200 p.

14.3. Нормативно-правова база

1. Закон України «Про освіту» 01.07.2014 р. № 2145-VIII (ред. від 09.08.2019 р.).
2. Закон України «Про вищу освіту» 01.07.2014 р. № 1556-VII (ред. від 09.08.2019 р.).
3. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» 02.03.2015 р. № 222-VIII (Редакція від 21.10.2019 р.).
4. УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №722/2019 від 30 вересня 2019 року «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» - <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (Редакція від 11.10.2017 р.).
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 31.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (Редакція від 24.03.2021 р. № 365).

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 334 «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я».
10. Наказ МОН України від 19.02.2015 р. № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів (Із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН України від 23.05.2015 р. № 340).
11. перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151).

14.4 Інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua/ua/portal/>
2. <http://moodle.bsmu.edu.ua>
3. <http://medlib.bsmu.edu.ua>
4. <http://www.bsmu.edu.ua/uk/edu/220-navchalna-literatura>